

Határozatok Tára

A BÍRÓSÁG ÍTÉLETE (harmadik tanács)

2012. november 15.*

„2004/48/EK irányelv — Bizonyítékok vizsgálatára vonatkozó szabályok valamely használati mintaoltalom megsemmisítése iránti kérelem ügyében eljáró nemzeti bíróság előtti jogvitában — A nemzeti bíróság hatásköre — A Párizsi Unió Egyezmény — A TRIPS-megállapodás”

A C-180/11. sz. ügyben,

az EUMSZ 267. cikk alapján benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgyában, amelyet a Fővárosi Bíróság (Magyarország) a Bírósághoz 2011. április 18-án érkezett, 2010. szeptember 29-i határozatával terjesztett elő az előtte

a **Bericap Záródástechnikai Bt.**

és

a **Plastinnova 2000 Kft.**

között,

a **Magyar Szabadalmi Hivatal** részvételével folyamatban lévő eljárásban,

A BÍRÓSÁG (harmadik tanács),

tagjai: R. Silva de Lapuerta a harmadik tanács elnökeként eljárva, K. Lenaerts, Juhász E., J. Malenovský (előadó) és D. Šváby bírák,

főtanácsnok: V. Trstenjak,

hivatalvezető: A. Calot Escobar,

tekintettel az írásbeli szakaszra,

figyelembe véve a következők által előterjesztett észrevételeket:

- a Bericap Záródástechnikai Bt. képviseletében Kacsuk Zs. ügyvéd,
- a Plastinnova 2000 Kft. képviseletében Hergár J. ügyvéd,
- a magyar kormány képviseletében Fehér M. és Szíjjártó K., meghatalmazotti minőségben,
- az Európai Bizottság képviseletében F. Bulst és Béres B., meghatalmazotti minőségben,

* Az eljárás nyelve: magyar.

tekintettel a főtanácsnok meghallgatását követően hozott határozatra, miszerint az ügy elbírálására a főtanácsnok indítványa nélkül kerül sor,

meghozta a következő

Ítéletet

- 1 Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem a szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 157., 45. o.; magyar nyelvű különkiadás 17. fejezet, 2. kötet, 32. o.), az 1994. április 15-én Marrakechben aláírt és a többoldalú tárgyalások uruguayi fordulóján (1986–1994) elért megállapodásoknak a Közösség nevében a hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében történő megkötéséről szóló, 1994. december 22-i 94/800/EK tanácsi határozattal (HL L 336., 1994.12.23., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 11. fejezet, 21. kötet, 80. o.) jóváhagyott, a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) létrehozásáról szóló megállapodás 1C. mellékletében szereplő, a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló egyezmény (a továbbiakban: TRIPS-megállapodás) és az ipari tulajdon oltalmáról szóló, 1883. március 20-án Párizsban aláírt és legutóbb 1967. július 14-én Stockholmban felülvizsgált és 1979. szeptember 28-án módosított egyezmény (*Recueil des traités des Nations unies*, 828. kötet, 11851. szám, 305. o.; a továbbiakban: Párizsi Uniók Egyezmény) értelmezésére irányul.
- 2 A kérelmet a Bericap Záródástechnikai Bt. (a továbbiakban: Bericap) és a Plastinnova 2000 Kft. (a továbbiakban: Plastinnova) között, a használati minta újdonságának és a mögötte álló feltalálói lépésnek az állítólagos hiánya tárgyában folyó peres eljárásban terjesztették elő.

Jogi háttér

A nemzetközi jog

A TRIPS-megállapodás

- 3 A TRIPS-megállapodás preambuluma első albekezdésének szövege a következő:

„attól az óhajuktól vezérelve, hogy csökkentsék a nemzetközi kereskedelem torzulásait és akadályait, figyelembe véve továbbá a szellemi tulajdonjogok hatékony és megfelelő oltalma elősegítésének igényét, valamint annak biztosítása érdekében, hogy a szellemi tulajdonjogok kikényszerítésének eszközei és az erre szolgáló eljárások ne váljanak a jogszerű kereskedelem akadályává;”

- 4 A TRIPS-megállapodás „Általános rendelkezések és alapelvek” című I. részének 1.1. cikke és 1.2. cikke értelmében:

„1. A Tagok kötelesek a jelen Megállapodás rendelkezéseinek érvényt szerezni. Feltéve, hogy az így biztosított oltalom nem ellentétes a jelen Megállapodás rendelkezéseivel, a Tagok nemzeti jogukban a jelen Megállapodás szerintnél szélesebb körű oltalmat is bevezethetnek, de erre nem kötelesek/kötelezhetők. A Tagok szabadon állapíthatják meg a jelen Megállapodás saját jogrendszerükbe és gyakorlatukba történő bevezetésének megfelelő módszerét.

2. A jelen Megállapodás alkalmazásában a »szellemi tulajdon« alatt a II. rész 1–7. fejezetének tárgyát képező valamennyi szellemi tulajdoni kategória értendő.”

- 5 Az említett megállapodás „Szellemi tulajdoni konvenciók” című 2. cikke a következőképpen rendelkezik:

„1. A jelen Megállapodás II., III. és IV. részét illetően a Tagoknak meg kell felelniük a Párizsi Konvenció (1967) 1–12. és 19. cikkeinek.

2. A jelen Megállapodás I-IV. részeiben foglaltak semmiben sem csorbítják a Tagoknak egymással szemben a Párizsi Konvenció, a Berni Konvenció, a Római Konvenció és az Integrált Áramkörök Szellemi Tulajdonára vonatkozó Egyezmény alapján fennálló kötelezettségeit.”

- 6 A TRIPS-megállapodás 41.1.–41.3. cikke, amely annak „A szellemi tulajdonjogok érvényesítése” című III. részében szerepel, a következőképpen rendelkezik:

„1. A Tagok kötelesek biztosítani, hogy a nemzeti jogukban rendelkezésre álljanak azok a jogérvényesítési eszközök, amelyek a jelen Megállapodásban meghatározott, szellemi alkotásokra vonatkozó jogok megsértése esetén hatékony eljárást tesznek lehetővé, ideértve a jogsértések megelőzésére, valamint a további jogsértésektől való elrettentésre szolgáló, megfelelő jogorvoslatokat. Az említett eljárásokat oly módon kell alkalmazni, hogy ne gátolják a törvényes kereskedelmet és biztosítékot nyújtsanak a velük való visszaéléssel szemben.

2. A szellemi tulajdonjogok érvényesítésével kapcsolatos eljárás legyen korrekt és méltányos. Ne legyen indokolatlanul bonyolult vagy költséges; ne legyenek ésszerűtlenül hosszú határidők és indokolatlan késedelmek.

3. Az ügyek érdemében hozott döntéseket lehetőleg írásba kell foglalni és indokolni kell. Legalább az eljárásban részt vevő felek részére késelem nélkül rendelkezésre kell ezeket bocsátani. Az ügyek érdemében hozott döntések alapjául olyan bizonyítékok szolgáljanak, amelyekre vonatkozóan a feleknek alkalmuk volt nyilatkozni.”

A Párizsi Unió Egyezmény

- 7 Az Európai Unió valamennyi állama tagja a Párizsi Unió Egyezménynek.

- 8 Az egyezmény 1. cikkének (2) bekezdése a következőket mondja ki:

„Az ipari tulajdon oltalmának tárgya a szabadalom, a használati minta, az ipari minta, a gyári vagy kereskedelmi védjegy, a szolgáltatási védjegy, a kereskedelmi név, a származási jelzés vagy eredetmegjelölés, valamint a védekezés a tisztességtelen verseny ellen.”

- 9 Az említett egyezmény 2. cikkének (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Azokat, akik az unió bármely országának joghatósága alá tartoznak, az ipari tulajdon oltalmát illetően az unió összes többi országában megilletik mindazok az előnyök, amelyeket a vonatkozó törvények a belföldiek részére jelenleg vagy a jövőben biztosítanak, az ebben az egyezményben biztosított különös jogok sérelme nélkül. Ennélfogva ezek a belföldiekkel egyenlő oltalomban részesülnek, és jogaik megsértése esetén ugyanazt a jogsegélyt vehetik igénybe, feltéve, hogy teljesítik a belföldiekre előírt feltételeket és alakiságokat.”

Az uniós jog

- 10 A 2004/48 irányelv (4)–(6) preambulumbekzdésének szövege a következő:
- „(4) Nemzetközi szinten valamennyi tagállamot – csakúgy, mint a Közösséget a saját hatáskörébe tartozó kérdésekben – kötelezi [a TRIPS-megállapodás] [...].
- (5) A [TRIPS-megállapodás] különösen a szellemi tulajdonjogok érvényesítésének hatékony eszközeiről tartalmaz rendelkezéseket, amelyek nemzetközileg alkalmazandó szabályok, és amelyeket valamennyi tagállam átültetett. Ez az irányelv nem érintheti a tagállamok nemzetközi kötelezettségeit, közöttük a [TRIPS-megállapodás] szerinti kötelezettségeket sem.
- (6) Ezenfelül léteznek egyéb olyan nemzetközi egyezmények is, amelyeknek valamennyi tagállam részese, és amelyek szintén tartalmazznak rendelkezéseket a szellemi tulajdonjogok érvényesítésének eszközeiről. Ide tartozik különösen a [...] párizsi egyezmény, az irodalmi és művészeti művek védelméről szóló berni egyezmény, valamint az előadóművészek, a hangfelvétel-előállítók és a műsorsugárzó szervezetek védelméről szóló római egyezmény.”
- 11 Ugyanezen irányelv (27) preambulumbekzdése kimondja:
- „A jövőbeli jogsértők további elrettentése céljából és a nyilvánosság érzékenységének felkeltése érdekében célszerű nyilvánosságra hozni a szellemi tulajdon megsértésével összefüggő ügyekben hozott határozatokat.”
- 12 Az említett irányelv (32) preambulumbekzdése szerint:
- „Ez az irányelv tiszteletben tartja azokat az alapvető jogokat és alapelveket, amelyeket különösen az Európai Unió alapjogi chartája elismer. Ez az irányelv különös tekintettel biztosítja a szellemi tulajdon teljes mértékű tiszteletben tartását a Charta 17. cikke (2) bekezdésének megfelelően.”
- 13 A 2004/48 irányelv 1. cikke az irányelv célját a következőképpen határozza meg:
- „Ez az irányelv azokról az intézkedésekről, eljárásokról és jogorvoslatokról szól, amelyek a szellemi tulajdonjogok érvényesítésének biztosításához szükségesek. Ezen irányelv alkalmazásában a »szellemi tulajdonjogok« magukban foglalják az iparjogvédelmi jogokat.”
- 14 Ezen irányelv 2. cikke, amely az irányelv hatályára vonatkozik, (1) bekezdésében a következőképpen rendelkezik:
- „A közösségi vagy tagállami jogszabályokban esetlegesen foglalt eszközök sérelme nélkül – amennyiben azok kedvezőbbek a jogosultak számára – az ebben az irányelvben foglalt intézkedéseket, eljárásokat és jogorvoslatokat a 3. cikkel összhangban alkalmazni kell a közösségi jogban és/vagy az érintett tagállam nemzeti jogában foglalt bármely szellemi tulajdonjog megsértése esetén.”
- 15 A 2004/48 irányelv 2. cikke (3) bekezdésének b) pontja értelmében ez utóbbi nem érinti „a tagállamok nemzetközi megállapodásból – így különösen a [TRIPS-megállapodásból] – fakadó kötelezettségeit, ideértve a büntetőeljárásokra és büntetésekre vonatkozó megállapodásokat.”

16 Az említett irányelv 3. cikke kimondja:

„(1) A tagállamok rendelkeznek azon intézkedésekről, eljárásokról és jogorvoslatokról, amelyek az ezen irányelv által szabályozott szellemi tulajdonjogok érvényesítésének biztosításához szükségesek. Ezen intézkedéseknek, eljárásoknak és jogorvoslatoknak méltányosnak és igazságosnak kell lenniük, és nem lehetnek indokolatlanul bonyolultak és költségesek, és nem eredményezhetnek ésszerűtlen határidőket és indokolatlan késedelmeket.

(2) Ezeknek az intézkedéseknek, eljárásoknak és jogorvoslatoknak ezen túlmenően hatásosnak, arányosnak és elrettentőnek kell lenniük, és úgy kell őket alkalmazni, hogy a jogszerű kereskedelemnek ne állítsanak korlátokat, és hogy az azokkal való visszaélés esetére biztosítékok rendelkezésre álljanak.”

A magyar jog

A használati minták oltalmáról szóló törvény

17 A használati minták oltalmáról szóló 1991. évi XXXVIII. törvény 1. §-ának (1) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„Használati mintaoltalomban (a továbbiakban: mintaoltalom) részesülhet valamely tárgy kialakítására, szerkezetére vagy részeinek elrendezésére vonatkozó megoldás (a továbbiakban: minta) ha új, ha feltalálói lépésen alapul, és iparilag alkalmazható.”

18 A használati minták oltalmáról szóló törvény 2. §-ának (2) bekezdése így rendelkezik:

„A technika állásához tartozik mindaz, ami az elsőbbségi időpont előtt írásbeli közlés vagy belföldi gyakorlatbavétel révén bárki számára hozzáférhetővé vált.”

19 E törvény 3. §-ának (1) bekezdése értelmében:

„Feltalálói lépésen alapul a minta, ha a technika állásához képest a mesterségben járatos személy számára nem nyilvánvaló.”

20 Az említett törvény 5. §-a kimondja:

„(1) A bejelentő a mintára mintaoltalmat kap, ha a minta

a) kielégíti a törvény 1–4. §-ában meghatározott követelményeket, és a (2) bekezdés, továbbá az 1. § (2) bekezdése szerint a mintaoltalomból nincs kizárva.”

21 A használati minták oltalmáról szóló törvény 24. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) A mintaoltalmat meg kell semmisíteni, ha

a) a mintaoltalom tárgya nem felelt meg az 5. § (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott követelményeknek.

[...]”

22 E törvény 26. §-a értelmében:

„A Magyar Szabadalmi Hivatal hatáskörébe tartoznak:

[...]

c) a mintaoltalom megsemmisítésével kapcsolatos ügyek.”

23 Az említett törvény 27. §-a kimondja:

„[...]

(3) A Magyar Szabadalmi Hivatalnak a mintaoltalmi ügyekben hozott döntéseit a bíróság a 37. §-ban foglaltak szerint vizsgálja felül.

(4) A szabadalmi törvény eltérő rendelkezése hiányában a Magyar Szabadalmi Hivatal csak megváltoztatási kérelem alapján és csak annak a bírósághoz történő továbbításáig módosíthatja és vonhatja vissza a következő kérdésekben hozott – az eljárás befejező – döntését:

[...]

c) a mintaoltalom megsemmisítése.”

24 A használati minták oltalmáról szóló törvény 36. §-ának (3) bekezdése értelmében:

„A [...] mintaoltalom megsemmisítése tekintetében a szabadalmi törvény rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.”

25 E törvény 37. §-a kimondja:

„(1) A bíróság kérelemre megváltoztathatja a Magyar Szabadalmi Hivatalnak

a) a 27. §. (4) bekezdésében felsorolt döntéseit

[...]

(13) A Magyar Szabadalmi Hivatal mintaoltalmi ügyekben hozott döntésének felülvizsgálatára irányuló bírósági eljárásban egyebekben a Magyar Szabadalmi Hivatal szabadalmi ügyekben hozott döntésének felülvizsgálatára irányuló bírósági eljárás szabályait kell megfelelően alkalmazni.”

A szabadalmi törvény

26 A találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény (a továbbiakban: a szabadalmi törvény) 42. §-a a következőképpen rendelkezik:

„[...]

(3) A megsemmisítési kérelmet elutasító jogerős határozat kizárja, hogy azonos ténybeli alapon ugyanannak a szabadalomnak a megsemmisítése iránt bárki újabb eljárást indítson.”

27 A szabadalmi törvény 80. §-a kimondja:

„(1) A szabadalom megsemmisítését a 42. § alapján – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – bárki kérheti a szabadalmassal szemben.

(2) A 42. § (1) bekezdésének d) pontja alapján az kérheti a szabadalom megsemmisítését, akit az a törvény szerint megilletne.”

28 E törvény 81. §-a kimondja:

„[...]

(3) A megsemmisítési kérelem visszavonása esetén az eljárást hivatalból folytatni lehet. [...]”

29 Az említett törvény 86. §-a a következőképpen rendelkezik:

„(1) A Magyar Szabadalmi Hivatal döntésének megváltoztatására irányuló eljárás a Fővárosi Bíróság hatáskörébe és kizárólagos illetékessége alá tartozik.

[...]”

30 Ugyanezen törvény 88. §-a értelmében:

„A bíróság a Magyar Szabadalmi Hivatal döntésének megváltoztatására irányuló kérelmet a nem peres eljárás szabályai szerint – az e törvényben foglalt eltérő rendelkezések alkalmazásával – bírálja el. Ha e törvényből, illetve az eljárás nem peres jellegéből más nem következik, az eljárásra a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) általános szabályait megfelelően alkalmazni kell.”

A polgári perrendtartásról szóló törvény

31 A polgári perrendtartásról szóló törvény 3. és 4. §-a e törvény „Általános rendelkezések” című I. részének „Alapvető elvek” című fejezetének „A bíróság feladatai a polgári perben” című alfejezetében szerepel.

32 E törvény 3. §-ának (2) bekezdése a következőképpen rendelkezik:

„(2) A bíróság – törvény eltérő rendelkezése hiányában – a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve van. [...]”

33 Az említett törvény 4. §-ának (1) bekezdése kimondja:

„(1) A bíróságot határozatának meghozatalában más hatóság döntése vagy a fegyelmi határozat, illetve az azokban megállapított tényállás nem köti.”

Az alapeljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

34 1991. május 17-én a Plastinnova ipari mintaoltalmi bejelentést nyújtott be a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz 2252-320/91 szám alatt, majd 1992. szeptember 1-jén használati mintaoltalmi bejelentést terjesztett elő. A Plastinnova, az oltalmi bejelentés származtatására való hivatkozással a második bejelentés tekintetében az első bejelentéshez fűződő elsőbbségi jogot igényelte. A Magyar Szabadalmi Hivatal e származtatási kérelemnek helyt adott, és a használati mintaoltalmi bejelentésre használati mintaoltalmat engedélyezett az ipari mintaoltalmi bejelentés elsőbbségével.

- 35 A Bericap a közigazgatási eljárás során 1998. május 6-án, újdonság és feltalálói lépés hiányában, az érintett használati mintaoltalom megsemmisítését kérte.
- 36 A Magyar Szabadalmi Hivatal 2004. június 1-jén kelt U9200215/35 számú határozatával az említett használati mintaoltalom érvényességét – annak hatályának korlátozásával – fenntartotta.
- 37 A Plastinnova, a használati mintaoltalom jogosultjaként a Fővárosi Bíróságtól a Magyar Szabadalmi Hivatal e határozatának megváltoztatását kérte. E bíróság, amely elsőfokú bíróságként járt el, a keresetet elutasította, és az U9200215/35 számú határozatot megváltoztatva elrendelte a megtámadott mintaoltalom megsemmisítését.
- 38 A Plastinnova fellebbezése folytán a Fővárosi Ítéletábla végzéssel az elsőfokú határozatot a használati mintaoltalom megsemmisítését illetően megváltoztatta, egyebekben helybenhagyta.
- 39 A Bericap jogorvoslati kérelme alapján eljáró Legfelsőbb Bíróság a fellebbviteli szakban hozott végzést helybenhagyta.
- 40 Az alapeljárás (közigazgatási eljárás) 2007. január 31-én indult, amikor a Bericap a Magyar Szabadalmi Hivatalhoz a vitatott használati minta oltalmának megsemmisítése iránt újabb kérelmet nyújtott be. E társaság megsemmisítési okként az újdonság és feltalálói lépés hiányára hivatkozott. Kérelméhez – egyéb dokumentumok mellett – K4–K10 számok alatt, valamint K19–K25 számok alatt, valamint K29 és K30 számok alatt szabadalmi leírásokat mellékelte.
- 41 A Plastinnova az újabb megsemmisítési kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasítását kérte a korábbi megsemmisítési eljárásra tekintettel.
- 42 A Magyar Szabadalmi Hivatal U9200215/58 számú határozatával e megsemmisítési kérelmet a szabadalmi törvény (a továbbiakban: Szt.) 42. § (3) bekezdésére való hivatkozással elutasította. E rendelkezést akként alkalmazta, hogy az újabb megsemmisítési eljárásban figyelmen kívül hagyta a fenti dokumentumok közül a K4–K8, K10, K19, K21 és K22 számú szabadalmi leírásokat. Véleménye szerint ugyanis e dokumentumok „képezték az alapját a korábbi megsemmisítési eljárás döntésének”. Hozzátette, hogy „ezen dokumentumok mindegyike vizsgálat tárgyát képezte, függetlenül attól, hogy melyikük tartalmazott a mintára nézve releváns információt”, és hogy „mivel ezen vizsgált dokumentumok összességén alapul az előző eljárás döntése, ezeket a dokumentumokat ebben az eljárásban figyelmen kívül kell hagyni”. Továbbá a Magyar Szabadalmi Hivatal azt is kifejtette, hogy a „használati mintaoltalom főigényponti jellemzőinek mindegyike azonosítható [volt] a fotókról, tehát az elsőbbség megillette a használati mintaoltalmat”. Hozzátette, hogy „az elsőbbség kérdéséről már a korábbi eljárásban is született döntés, amely szintén arra alapult, hogy a használati mintaoltalmat megilleti az ipari mintából való származtatás révén szerzett elsőbbség.” Ezért a Magyar Szabadalmi Hivatal megállapította, hogy a K20 és K23 számú szabadalmi leírások nem tartoznak a technika állásához.
- 43 Végül is a Magyar Szabadalmi Hivatal az újdonság és feltalálói lépés hiányát csak a K9, K24, K25, K29 és K30 számú szabadalmi leírások alapján vizsgálta, és megállapította, hogy a hivatkozott megsemmisítési okok fennállása nem lett bizonyítva.
- 44 A Bericap keresetével az előterjesztő bíróságtól az U9200215/58 számú határozat megváltoztatásával a használati mintaoltalom megsemmisítését kérte. Ezenfelül kérte az összes előterjesztett bizonyíték figyelembevételét, és arra hivatkozott, hogy a használati mintaoltalom a szabadalomhoz hasonlóan kizárólagos jogokat biztosít a jogosult számára. A Bericap szerint ezért közérdek fűződik annak biztosításához, hogy kizárólagos jogokat csak olyan használati mintaoltalom alapozhasson meg, amely tiszteletben tartja a jogszabályi követelményeket. Véleménye szerint a jogalkotó a közérdek érvényesülését a megsemmisítés jogintézményének megteremtésével biztosítja. Szerinte a megsemmisítési eljárás közérdekű jellegét támasztja alá a szabadalmi törvény 80. §-ának (1) bekezdése,

amely szerint a szabadalom megsemmisítését e törvény 42. §-a alapján – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – bárki kérheti a szabadalmassal szemben. A Bericap véleménye szerint ugyancsak a közérdek jut érvényre az említett törvény 81. §-a (3) bekezdésében, amelynek értelmében a megsemmisítési kérelem visszavonása esetén az eljárást hivatalból folytatni lehet.

- 45 A Plastinnova az U9200215/58 számú határozat hatályban tartását kérte, annak megalapozottságára tekintettel.
- 46 Az előterjesztő bíróság hatályon kívül helyezte az U9200215/58 számú határozatot, és a Magyar Szabadalmi Hivatal új eljárásra utasította. Úgy találta, hogy az újabb megsemmisítési kérelemmel kapcsolatban nem hagyhatók figyelmen kívül bizonyítékok pusztán azon az alapon, hogy már hivatkoztak rájuk a korábbi megsemmisítési eljárásban.
- 47 A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú végzést hatályon kívül helyezte, és a Fővárosi Bíróságot az ügy újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasította, miután megállapította, hogy „[a]z újabb megsemmisítési kérelem elbírálása során vizsgálandó tények körét a Magyar Szabadalmi Hivatal helyesen határozta meg”.
- 48 Az előzetes döntéshozatalra utaló határozatban a Fővárosi Bíróság pontosítja, hogy figyelemmel a 2004/48 irányelv rendelkezéseire, különösen annak 2. cikke (1) bekezdésére és 3. cikke (2) bekezdésére, arra szeretne választ kapni, hogy miként kell a nemzeti jognak a használati mintaoltalom megsemmisítésére irányuló eljárásokra vonatkozó szabályait alkalmazni.
- 49 A kérdést előterjesztő bíróság ezenfelül pontosítja, hogy azok a kérdések, amelyek megválaszolására a Bíróságot felkérték az előzetes döntéshozatal iránti kérelemben, a Párizsi Uniós Egyezmény és a TRIPS-megállapodás rendelkezéseinek a vonatkozó magyar jogszabályok alkalmazási módjával történő összehasonlításán alapulnak. E tekintetben kiemeli, hogy Magyarországon a Párizsi Uniós Egyezményt az 1970. évi 18. sz. törvényerejű rendelettel, a TRIPS-megállapodást pedig az 1998. évi IX. törvénnyel hirdették ki.
- 50 E körülményekre való tekintettel a Fővárosi Bíróság úgy határozott, hogy felfüggeszti az eljárást, és előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1) Összhangban van-e az Európai Unió jogával, ha a használati mintaoltalom megsemmisítési kérelemmel kapcsolatos megváltoztatási eljárásban az intézkedések, eljárások és jogorvoslatok olyan módon vannak alkalmazva, hogy a nemzeti bíróság nincs kötve a felek kérelmeihez vagy jognyilatkozataihoz, ideértve, hogy a bíróság az általa szükségesnek talált bizonyítást jogosult elrendelni hivatalból?
- 2) Összhangban van-e az Európai Unió jogával, ha a használati mintaoltalom megsemmisítési kérelemmel kapcsolatos megváltoztatási eljárásban az intézkedések, eljárások és jogorvoslatok olyan módon vannak alkalmazva, hogy a nemzeti bíróság határozata meghozatalában nincs kötve a megsemmisítési kérelem tárgyában hozott közigazgatási hatósági döntéshez, vagy az abban megállapított tényálláshoz, különösen a közigazgatási eljárás során megjelölt megsemmisítési okokhoz, vagy a közigazgatási eljárás során előterjesztett nyilatkozatokhoz, állításokhoz vagy bizonyítékokhoz?
- 3) Összhangban van-e az Európai Unió jogával, ha a használati mintaoltalom megsemmisítésére irányuló újabb kérelemmel kapcsolatos megváltoztatási eljárásban az intézkedések, eljárások és jogorvoslatok olyan módon vannak alkalmazva, hogy a nemzeti bíróság az újabb kérelem bizonyítékai közül – ideértve a technika állására vonatkozó bizonyítékokat is – kizárja azokat, amelyekre a használati mintaoltalom megsemmisítésére irányuló korábbi kérelemmel kapcsolatban már hivatkoztak?”

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekről

Az elfogadhatóságról

- 51 A Plastinnova és a magyar kormány, különféle okokra hivatkozva, vitatja az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságát.
- 52 Először is, a Plastinnova azt kéri a Bíróságtól, hogy az említett kérelmet az ügy érdemi vizsgálata nélkül utasítsa el, egyrészt azért, mert a Fővárosi Bíróság a polgári perrendtartásról szóló törvény szerint nem terjeszthet elő ilyen kérelmet, másrészt pedig amiatt, hogy – mivel a jelen alapeljárásbeli ügyben a szóban forgó határozat felülvizsgálati kérelemmel megtámadható – egyedül a Legfelsőbb Bíróságnak lett volna hatásköre az előzetes döntéshozatal iránti kérelem előterjesztésére.
- 53 E tekintetben emlékeztetni kell arra, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat szerint az EUMSZ 267. cikk a lehető legszélesebb lehetőséget biztosítja a nemzeti bíróságok számára arra, hogy a Bírósághoz forduljanak, ha azt állapítják meg, hogy az előttük folyamatban lévő ügyben az uniós jog valamely rendelkezésének értelmezésére vagy érvényességére vonatkozó, a Bíróság döntését igénylő kérdés merül fel. A nemzeti bíróságok egyébként e lehetőség igénybevételére az eljárás során bármikor jogosultak, amikor azt helyénvalónak tartják (lásd a C-173/09. sz. Elchinov-ügyben 2010. október 5-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-8889. o.] 26. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 54 A Bíróság ebből arra következtetett, hogy valamely nemzeti eljárásjogi szabály megléte nem kérdőjelezheti meg azt a lehetőséget, hogy a nem utolsó fokon eljáró nemzeti bíróságok előzetes döntéshozatal iránti kérelemmel fordulhassanak a Bírósághoz, amennyiben – akárcsak az alapügyben – kétségeik vannak az uniós jog értelmezését illetően (a fent hivatkozott Elchinov-ügyben hozott ítélet 25. pontja és a C-396/09. sz. Interedil-ügyben 2011. október 20-án hozott ítélet [EBHT 2011., I-9915. o.] 35. pontja).
- 55 A Bíróság egyébként úgy ítélte meg, hogy a nem utolsó fokon eljáró bíróság szabadon dönthet arról, hogy – amennyiben úgy ítéli meg, hogy a felsőbb fokú bíróság által végzett jogi értékelés az Unió jogával ellentétes ítélethez vezetne – a vonatkozó kérdéseket a Bíróság elé terjessze (lásd a fent hivatkozott Elchinov-ügyben hozott ítélet 27. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).
- 56 E körülményekre való tekintettel a Plastinnova által e kérdést illetően felhozott elfogadhatatlansági kifogásnak nem lehet helyt adni.
- 57 Másodszor, a magyar kormány azt állítja, hogy amennyiben a kérdést előterjesztő bíróság nem fejt ki azokat az indokokat, amelyek miatt a 2004/48 irányelv értelmezése számára nélkülözhetetlennek tűnik, az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet, mint elfogadhatatlant, el kell utasítani.
- 58 Az állandó ítélkezési gyakorlat szerint a Bíróság csak akkor utasíthatja el a nemzeti bíróságok által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelmet, ha az uniós jog kért értelmezése nyilvánvalóan semmilyen összefüggésben nincs az alapügy tényállásával vagy tárgyával, ha a probléma hipotetikus jellegű, vagy ha nem állnak a Bíróság rendelkezésére azok a ténybeli vagy jogi elemek, amelyek szükségesek ahhoz, hogy az elé terjesztett kérdésekre hasznos választ adhasson (lásd többek között a C-379/98. sz. PreussenElektra-ügyben 2001. március 13-án hozott ítélet [EBHT 2001., I-2099. o.] 39. pontját, a C-466/04. sz. Acereda Herrera-ügyben 2006. június 15-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-5341. o.] 48. pontját, valamint a C-94/04. és C-202/04. sz., Cipolla és társai egyesített ügyekben 2006. december 5-én hozott ítélet [EBHT 2006., I-11421. o.] 25. pontját).
- 59 Márpedig azt kell megállapítani, hogy nem tűnik úgy, hogy az uniós jognak az előterjesztő bíróság által kért értelmezése nyilvánvalóan ne állna semmilyen összefüggésben az alapügy tényállásával vagy tárgyával, illetve hogy az értelmezésre irányuló kérdések hipotetikus jellegűek lennének. Az

előterjesztett kérdések nagyon általános jelleggel említik ugyan az uniós jogot, ugyanakkor az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból az derül ki, hogy az alapügyben eljáró bíróság valójában a 2004/48 irányelv 2. cikke (1) bekezdésének és 3. cikke (2) bekezdésének, valamint a Párizsi Uniós Egyezmény 2. cikke (1) bekezdésének és a TRIPS-megállapodás 41. cikke (1) és (2) bekezdésének értelmezését kéri annak érdekében, hogy el tudja dönteni, a használati mintaoltalom megsemmisítése iránti eljárásban alkalmazandó nemzeti eljárási szabályok összeegyeztethetők-e az említett rendelkezésekkel.

- 60 E körülményekre tekintettel az előterjesztett kérdések relevanciájával kapcsolatos vélelem nem dől meg.
- 61 Ebből következik, hogy e második elfogadhatatlansági kifogásnak szintén nem lehet helyt adni.
- 62 Harmadszor, a magyar kormány arra való hivatkozással is vitatja az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságát, hogy a 2004/48 irányelv nyilvánvalóan irreleváns a jelen jogvita megoldása szempontjából, hiszen az csupán a szellemi tulajdonjogok megsértése esetén alkalmazandó polgári és közigazgatási jogi eszközök harmonizációjára irányul. Márpedig a jelen ügyben a folyamatban lévő eljárás tárgya egy használati minta érvényessége, és nem a szellemi tulajdonjogok megsértése.
- 63 E tekintetben elegendő megjegyezni, hogy annak a kérdésnek, hogy valamely használati mintaoltalom megsemmisítésére irányuló eljárás olyan eljárást képez-e, amely a szellemi tulajdonjogok tiszteletben tartásának biztosítását szolgálja, nincs köze az előzetes döntéshozatalra terjesztett kérdések elfogadhatóságához, hanem az e kérdések érdemi részéhez tartozik (lásd analógia útján a C-295/04-C-298/04. sz., Manfredi és társai ügyben 2006. július 13-án hozott ítélet [EBHT 2006., I-6619. o.] 30. pontját, valamint a C-467/08. sz. Padawan-ügyben 2010. október 21-én hozott ítélet [EBHT 2010., I-10055. o.] 27. pontját). Következésképpen e megállapítás nem eredményezi az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elutasítását annak elfogadhatóságának vizsgálata szakaszában.
- 64 Mivel e harmadik elfogadhatatlansági kifogást is el kell utasítani, az eddig kifejtettek egészéből következően az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet elfogadhatónak kell nyilvánítani.

Az ügy érdeméről

- 65 Három kérdésével, amelyeket együttesen célszerű vizsgálni, a kérdést előterjesztő bíróság lényegében arra szeretne választ kapni, hogy az uniós jog akadályát képezi-e annak, hogy valamely használati mintaoltalom megsemmisítése iránti kérelemmel kapcsolatos bírósági eljárásban a bíróság:
- ne legyen a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve, és hivatalból elrendelhesse a bizonyítékok szolgáltatását, amennyiben azt szükségesnek ítéli;
 - ne legyen kötve a megsemmisítési kérelemmel kapcsolatban hozott közigazgatási határozathoz, sem az e határozatban megállapított tényálláshoz, és
 - ne vizsgálhassa meg újból a korábbi megsemmisítési kérelem alkalmával már előterjesztett bizonyítékokat.
- 66 Közelebbről, az előzetes döntéshozatalra utaló határozatból az derül ki, hogy a nemzeti bíróság úgy véli, hogy az alapügyben folytatott eljárásra a 2004/48 irányelv alkalmazandó, és ezen irányelv, különösen annak 2. cikke (1) bekezdésének és 3. cikke (2) bekezdésének értelmezésével kapcsolatban tesz fel kérdéseket, tekintettel a Párizsi Uniós Egyezmény és a TRIPS-megállapodás jelen ítélet 59. pontjában idézett cikkeire.
- 67 E tekintetben előjáróban hangsúlyozni kell, hogy a WTO-t létrehozó egyezményt, amelynek a TRIPS-megállapodás részét képezi, az Unió aláírta, majd a 94/800 határozattal jóváhagyta. Ebből az következik, hogy az állandó ítélkezési gyakorlat értelmében a TRIPS-megállapodás rendelkezései az

uniós jogrend szerves részét képezik, és e jogrend értelmében a Bíróság hatáskörrel rendelkezik az említett egyezmény előzetes döntéshozatal keretében történő értelmezésére (lásd a C-431/05. sz. Merck Genéricos - Produtos Farmacêuticos ügyben 2007. szeptember 11-én hozott ítélet [EBHT 2007., I-7001. o.] 31. pontját és az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlatot).

- 68 Ami közelebbről a TRIPS-megállapodás 41.1. és 41.2. cikkének együttesen értelmezett rendelkezéseit illeti, azokból az következik, hogy az ezen megállapodásban részes tagállamok kötelesek biztosítani, hogy a nemzeti jogokban rendelkezésre álljanak olyan eljárások, amelyek meghatározott jellemzőik révén a szellemi tulajdonjogok tiszteletben tartását szolgálják, hatékony intézkedést biztosítva az ezen egyezményben foglalt szellemi tulajdonjogokat sértő valamennyi cselekménnyel szemben.
- 69 E rendelkezések értelmében az említett megállapodásban részes tagállamok, ideértve az Uniót is, kötelesek jogszabályokat alkotni, belső jogukban a szellemi tulajdonjogok tiszteletben tartására vonatkozó olyan intézkedések bevezetésével, amelyek megfelelnek az említett rendelkezésekben meghatározottaknak.
- 70 Egyébként, mivel a TRIPS-megállapodás, miként annak 2.1. cikkéből következik, úgy rendelkezik, hogy ezen egyezmény II., III. és IV. része tekintetében a tagállamok kötelesek megfelelni a Párizsi Uniós Egyezmény 1–12. cikkének és 19. cikkének, a TRIPS-megállapodás 41.1. és 41.2. cikke által előírt jogszabályoknak meg kell felelniük többek között ezen megállapodás 2.1. cikkének is.
- 71 A Párizsi Uniós Egyezmény 2. cikke (1) bekezdése rendelkezéseinek értelmében azokat, akik az unió bármely országának joghatósága alá tartoznak, az ipari tulajdon oltalmát illetően az unió összes többi országában megilletik mindazok az előnyök, amelyeket a vonatkozó törvények a belföldiek részére jelenleg vagy a jövőben biztosítanak, az ebben az egyezményben biztosított különös jogok sérelme nélkül. Ennél fogva ezek a belföldiekkel egyenlő oltalomban részesülnek, és jogaik megsértése esetén ugyanazokat a jogorvoslatokat vehetik igénybe, feltéve, hogy teljesítik a belföldiekre előírt feltételeket és alakosságokat.
- 72 Így a TRIPS-megállapodás és a Párizsi Uniós Egyezmény fent említett rendelkezéseinek legfőbb közös eleme az ezen egyezmények tagjainak azon kötelezettsége, hogy belső jogaik útján biztosítsák a szellemi tulajdonjogok tiszteletben tartását, hatékony jogorvoslati eljárásokról rendelkezve valamennyi, e jogokat sértő cselekménnyel szemben.
- 73 Az Unió e jogalkotási kötelezettségének a 2004/48 irányelv elfogadásával eleget tett, amely irányelv, miként annak 1. cikkéből következik, a tagállamokban különböző intézkedések, eljárások és jogorvoslatok e célból történő bevezetésével a szellemi tulajdonjogok tiszteletben tartásának biztosítását célozza.
- 74 Közelebbről, miként az a 2004/48 irányelv 2. cikkének (1) bekezdéséből következik, az ezen irányelvben szereplő intézkedések, eljárások és jogorvoslatok, annak 3. cikkének megfelelően, az uniós jog és/vagy az érintett tagállam nemzeti joga által meghatározott valamennyi szellemi tulajdonjogi jogsértésre alkalmazandók.
- 75 Így tehát az egyezmények és a 2004/48 irányelv fent említett rendelkezései (a továbbiakban: érintett rendelkezések) nem a szellemi tulajdonjogok valamennyi vonatkozásának, csupán azoknak a szabályozására irányulnak, amelyek egyrészt e jogok tiszteletben tartásával, másrészt azok megsértésével kapcsolatosak, az arra szolgáló hatékony jogorvoslati eljárások meglétének előírásával, hogy valamennyi fennálló szellemi tulajdonjogi jogsértés megszűnjön, vagy orvoslásra kerüljön.
- 76 E tekintetben, miként az az Európai Unió alapjogi chartájának 17. cikkéből következik, a szellemi tulajdonjogok tiszteletben tartásának biztosítására irányuló eljárásnak az az előfeltétele, hogy e jogra törvényes úton tegyenek szert (lásd ebben az értelemben a C-154/04. és C-155/04. sz., Alliance for Natural Health és társai ügyben 2005. július 12-én hozott ítélet [EBHT 2005., I-6451. o.] 128. pontját).

- 77 Ebből következik, hogy miként az egyébként a 2004/48 irányelv 2. cikkének (1) bekezdéséből is kiderül, az érintett rendelkezések csupán azoknak a különféle jogoknak a tiszteletben tartását biztosítják, amelyek azokat a személyeket illetik meg, akik e szellemi tulajdonjogokat megszerezték, nevezetesen e jogok jogosultjait, és azok nem értelmezhetők úgy, mint amelyek az azon személyek rendelkezésére álló különféle intézkedések és eljárások szabályozására vonatkoznának, akik – miként az alapügy felperese is – anélkül hogy ők maguk lennének e jogok jogosultjai, a mások által megszerzett szellemi tulajdonjogokat vitatják.
- 78 Márpedig az olyan megsemmisítési eljárás, mint az alapügy tárgyát képező, pontosan azon személyek részére áll rendelkezésre, akik – anélkül hogy maguk szellemi tulajdonjog jogosultjai lennének – a vonatkozó jogok jogosultja részére megadott használati mintaoltalmat vitatják.
- 79 Így tehát az ilyen eljárás, az érintett rendelkezések értelmében, nem a szellemi tulajdonjog jogosultjai védelmének biztosítására irányul.
- 80 Ugyanis ezen eljárás nem jelenti valamely szellemi tulajdonjog megsértését, akár azon személy oldaláról, aki ezen eljárást megindítja, hiszen ő nem jogosultja e jognak, ennek folytán nem szenvedhet el ilyen jogsérelmet, akár az említett eljárás által szabályozott valamely jog jogosultja oldalán, lévén, hogy a vele szemben indított és az ő szellemi tulajdonjogát támadó kereset, jellegénél fogva, nem minősíthető jogsérelemnek.
- 81 Az előbbiekből következik, hogy az érintett rendelkezések nem az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló megsemmisítési eljárások különféle vonatkozásainak szabályozására irányulnak.
- 82 Következésképpen, az előterjesztett kérdésekre azt a választ kell adni, hogy amennyiben a 2004/48 irányelv 2. cikke (1) bekezdésének és 3. cikke (2) bekezdésének rendelkezései a Párizsi Unió Egylemény 2. cikke (1) bekezdésének és a TRIPS-megállapodás 41.1. és 41.2. cikkének fényében értelmezve az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló megsemmisítési eljárásokban nem alkalmazandók, e rendelkezések nem tekinthetők olyanoknak, mint amelyek akadályozzák azt, hogy az ilyen bírósági eljárásokban a bíróságok:
- ne legyenek a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve, és hivatalból elrendelhesék a bizonyítékok szolgáltatását, amennyiben azt szükségesnek ítélik;
 - ne legyenek kötve a megsemmisítési kérelemmel kapcsolatban hozott közigazgatási határozathoz, sem az e határozatban megállapított tényálláshoz, és
 - ne vizsgálhassák meg újból a korábbi megsemmisítési kérelem alkalmával már beterjesztett bizonyítékokat.

A költségekről

- 83 Mivel ez az eljárás az alapeljárásban részt vevő felek számára a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyamatban lévő eljárás egy szakaszát képezi, ez a bíróság dönt a költségekről. Az észrevételeknek a Bíróság elé terjesztésével kapcsolatban felmerült költségek, az említett felek költségeinek kivételével, nem téríthetők meg.

A fenti indokok alapján a Bíróság (harmadik tanács) a következőképpen határozott:

Amennyiben a szellemi tulajdonjogok érvényesítéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 2. cikke (1) bekezdésének és 3. cikke (2) bekezdésének rendelkezései, az ipari tulajdon oltalmáról szóló, 1883. március 20-án Párizsban aláírt és legutóbb 1967. július 14-én Stockholmban felülvizsgált és 1979. szeptember 28-án módosított

egyezmény 2. cikke (1) bekezdésének és az 1994. április 15-én Marrakechben aláírt és a többoldalú tárgyalások uruguayi fordulóján (1986–1994) elért megállapodásoknak a Közösség nevében a hatáskörébe tartozó ügyek tekintetében történő megkötéséről szóló, 1994. december 22-i 94/800/EK tanácsi határozattal jóváhagyott, a Kereskedelmi Világszervezet (WTO) létrehozásáról szóló egyezmény 1C. mellékletében szereplő, a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló megállapodás 41.1. és 41.2. cikkének fényében értelmezve, az alapügy tárgyát képezőhöz hasonló megsemmisítési eljárásokban nem alkalmazandók, e rendelkezések nem tekinthetők olyanoknak, mint amelyek akadályozzák azt, hogy az ilyen bírósági eljárásokban a bíróságok:

- ne legyenek a felek által előterjesztett kérelmekhez és jognyilatkozatokhoz kötve, és hivatalból elrendelhessék a bizonyítékok szolgáltatását, amennyiben azt szükségesnek ítélik;
- ne legyenek kötve a megsemmisítési kérelemmel kapcsolatban hozott közigazgatási határozathoz, sem az e határozatban megállapított tényálláshoz, és
- ne vizsgálhassák meg újból a korábbi megsemmisítési kérelem alkalmával már beterjesztett bizonyítékokat.

Aláírások